

Afgørelse om, at udgifter i tilknytning til fjernvarmeunits ikke kan indregnes i varmeprisen

Udskriftsdato: 24.5.2024 09:40

Sagsnr.: 23/00936

Afgørelsesdato: 30.4.2024

Resume

Fjernvarmeunits er ikke omfattet af definitionen af kollektive varmforsyningsanlæg i varmforsyningslovens § 2. Udgifter i tilknytning til fjernvarmeunits kan dermed ikke indregnes i varmeprisen efter lovens § 20.

Indholdsfortegnelse

RESUMÉ	4
AFGØRELSE	5
SAGSFREMSTILLING	5
SAGENS PARTER	6
HØRING	6
HALSNÆS VARME A/S HØRINGSSVAR	6
DANSK FJERNVARMES HØRINGSSVAR	7
FORSYNINGSTILSYNETS OVERORDNEDE BEMÆRKNINGER TIL HØRINGSSVARENE	8
RETSGRUNDLAG	8
VARMEFORSYNINGSLØVEN	8
PRAKSIS	9
SIDEORDNET AKTIVITET OG TILKNYTTET VIRKSOMHED	10
SIDEORDNET AKTIVITET (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHED UDEN KOMMUNAL DELTAGELSE)	10
TILKNYTTET VIRKSOMHED (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHED MED KOMMUNAL DELTAGELSE)	11
FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN	12
AFGØRELSE OM INDREGNING AF UDGIFTER I TILKNYTNING TIL EN FJERNVARMEUNIT	12
VEDR. EKSISTERENDE AFTALER OM EN FJERNVARMEUNITORDNING OG PROJEKTEREDE FJERNVARMEUNITORDNINGER	15
VEJLEDENDE UDDTALELSE OM FJERNVARMEUNITYDELSER SOM SIDEORDNET AKTIVITET ELLER TILKNYTTET VIRKSOMHED	16
FJERNVARMEUNITYDELSER SOM SIDEORDNET AKTIVITET (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHED UDEN KOMMUNAL DELTAGELSE)	16
FJERNVARMEUNITYDELSER SOM TILKNYTTET VIRKSOMHED (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHEDER MED KOMMUNAL DELTAGELSE)	17
ORIENTERING OM OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSE	18
KLAGEVEJLEDNING	18

Afgørelse om, at udgifter i tilknytning til fjernvarmeunits ikke kan indregnes i varmeprisen

30. april 2024
J.nr.: 23/00936

RESUMÉ

En varmekunde har klaget over, at en varmforsyningsvirksomhed ved ændring af virksomhedens almindelige leveringsbetingelser har indført en ordning, som for ejendomme med en effekt til og med 35 kW indebærer følgende:

- 1) Ejendomme, som nytilsluttes fjernvarmeforsyning, vil af varmforsyningsvirksomheden få stillet en fjernvarmeunit til rådighed. Fjernvarmeunitten er selskabets ejendom, og selskabet forestår vedligeholdelse af den. Det er ikke muligt at indkøbe en fjernvarmeunit af andre end varmforsyningsvirksomheden. Udgifter forbundet med fjernvarmeunitten afregnes med et fast månedligt bidrag over varmeregningen. Grænsen for levering af fjernvarmen vil herefter ligge på afgangssiden af fjernvarmeunittens til- og afgangsventiler.
- 2) Ejendomme, som er tilsluttet fjernvarmeforsyning, før den nye unitordning trådte i kraft, kan vælge at overgå hertil med tre måneders varsel. Ejendommen kan alternativt vælge at beholde egen, eksisterende fjernvarmeunit, indtil denne skal udskiftes, hvorefter ejendommen skal overgå til den nye unitordning. Såvel frivillig overgang til den nye unitordning som overgang som følge af udskiftning af en eksisterende fjernvarmeunit har de samme virkninger, som anført under pkt. 1.

Forsyningstilsynet indledte på baggrund af klagen en tilsynssag vedrørende varmforsyningsvirksomhedens ændring af leveringsbetingelserne.

Forsyningstilsynet vurderer, at udgifter i tilknytning til en fjernvarmeunit ikke er omfattet af de udgifter, som varmforsyningsvirksomheden kan indregne i varmeprisen efter varmforsyningslovens § 20.

Afgørelsen er begrundet i, at det for adgangen til at indregne udgifter efter varmforsyningslovens § 20 er en grundlæggende forudsætning, at de pågældende udgifter vedrører bl.a. kollektive varmforsyningsanlæg, men at denne forudsætning ikke er opfyldt i det foreliggende tilfælde, idet en fjernvarmeunit ikke kan anses for at falde ind under definitionen af kollektive varmforsyningsanlæg, jf. varmforsyningslovens § 2.

Henset til, at afgørelsen er udtryk for en ændring af en bestående praksis, som har eksisteret i en længere årrække, og som både Halsnæs Varme A/S og Halsnæs Kommune i god tro har indrettet sig efter og disponeret i tillid til, finder Forsyningstilsynet, at

FORSYNINGSTILSYNET

Torvegade 10
3300 Frederiksværk

Telefon 4171 5400

Digital Post til os:
Send via virksomhederne.dk
Send via borger.dk

der bør være en overgangsperiode for dispositioner, som Halsnæs Varme A/S' inden afgørelsens meddelelse har foretaget med hensyn til etablering af fjernvarmeunitordninger. Afgørelsen gælder således ikke for allerede indgåede aftaler om fjernvarmeunitordninger. Afgørelsen gælder endvidere ikke for etablering af fjernvarmeunitordninger i forbindelse med fjernvarmeprojekter i Halsnæs Varme A/S' leveringsområde, som er godkendt af kommunalbestyrelsen inden afgørelsens meddelelse, forudsat at der er tale om frivillige ordninger for de varmekunder, hvormed sådanne nye aftaler indgås.

I lyset af sagens generelle betydning for varmeforsyningssektoren har Forsyningstilsynet endvidere fundet det hensigtsmæssigt at supplere afgørelsen med en vejledende udtalelse om,

- at det for varmeforsyningsvirksomheder uden kommunal deltagelse vil være muligt at tilbyde installation, drift, vedligehold m.v. af fjernvarmeunits som såkaldt sideordnet aktivitet i virksomheden, og
- at det for varmeforsyningsvirksomheder med kommunal deltagelse falder under kommunalbestyrelsens kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt en kommune skal varetage eller deltage i anden virksomhed med nær tilknytning til varmeforsyningsvirksomhed, som kommunen varetager eller deltager i, og i givet fald at foretage vurderingen af, i hvilket omfang den pågældende tilknyttede virksomhed – som i det foreliggende tilfælde installation, drift, vedligehold m.v. af fjernvarmeunits – falder inden for de rammer, der er givet ved varmeforsyningslovgivningens regler om tilknyttet virksomhed.

AFGØRELSE

Halsnæs Varme A/S kan ikke i varmepriserne indregne udgifter i tilknytning til fjernvarmeunits i ejendomme, som selskabet forsyner med fjernvarme.

Afgørelsen omfatter ikke allerede indgåede aftaler om fjernvarmeunitordninger. Afgørelsen omfatter ikke etablering af fjernvarmeunitordninger i forbindelse med fjernvarmeprojekter i Halsnæs Varme A/S' leveringsområde, som er godkendt af kommunalbestyrelsen inden afgørelsens meddelelse, forudsat at der er tale om frivillige ordninger for de varmekunder, hvormed sådanne nye aftaler indgås.

Afgørelsen er truffet i medfør af varmeforsyningslovens § 21, stk. 4, jf. § 20, stk. 1, jf. § 2, stk. 1. Sagens baggrund og begrundelsen for Forsyningstilsynets afgørelse fremgår nedenfor.

SAGSFREMSTILLING

Forsyningstilsynet modtog den 27. februar 2023 en klage over, at Halsnæs Varme A/S ved ændring af virksomhedens almindelige betingelser for fjernvarmelevering indførte en såkaldt fjernvarmeunitordning.

På baggrund af klagen bad Forsyningstilsynet den 26. april 2023 Halsnæs Varme A/S om bemærkninger til klagen og til den nye fjernvarmeunitordning.

I høringsvar af 11. maj 2023 oplyste Halsnæs Varme A/S, at de nye leveringsbestemmelser med unitordningen indebærer, at grænsen for levering af fjernvarme er flyttet

fra hovedhanerne til afgangssiden efter tilslutningsarrangementet, og at Halsnæs Varme A/S indkøber, ejer, installerer og servicerer fjernvarmeuniten hos varmemeforbrugere, som betaler en månedlig ydelse herfor, dog således at eksisterende kunder først overgår til unitordningen, når eksisterende fjernvarmeunits skal udskiftes. Halsnæs Varme A/S oplyste endvidere, at varmemeforbrugere ikke selv kan købe en fjernvarmeunit. Halsnæs Varme A/S anførte endelig, at erfaringer fra andre fjernvarmeselskaber viser, at flere end 90 % af nye kunder vælger en lignende unitordning, og at en unitordning således giver nye kunder mulighed for at tilslutte sig fjernvarme uden at skulle betale et større engangsbeløb herfor.

På baggrund af klagen sammenholdt med oplysninger i Halsnæs Varme A/S' høringsvar og på Halsnæs Varme A/S' hjemmeside kan det sammenfattende konstateres, at Halsnæs Varme A/S' nye unitordning indebærer følgende for ejendomme med en effekt til og med 35 kW:

1) Nytilsluttede ejendomme

Ejendomme, som nytilsluttes fjernvarmeforsyning, vil af varmeforsyningsvirksomheden få stillet en fjernvarmeunit til rådighed, som er selskabets ejendom, og som selskabet vil forestå vedligeholdelse af. Det er ikke muligt at indkøbe en fjernvarmeunit af andre end varmeforsyningsvirksomheden. Udgifter forbundet med fjernvarmeuniten vil blive afregnet med et fast månedligt bidrag over varmeregningen. Grænsen for levering af fjernvarmen vil herefter ligge på afgangssiden af fjernvarmeunitens til- og afgangsventiler.

2) Allerede tilsluttede ejendomme

Ejendomme, som var tilsluttet fjernvarmeforsyning, før den nye unitordning trådte i kraft, kan vælge at overgå hertil med tre måneders varsel. Ejendommen kan også vælge at beholde egen, eksisterende fjernvarmeunit, indtil denne skal udskiftes, hvorefter ejendommen skal overgå til den nye unitordning. Såvel frivillig overgang til den nye unitordning som overgang som følge af udskiftning af en eksisterende fjernvarmeunit har de samme virkninger, som anført under pkt. 1.

SAGENS PARTER

Forsyningstilsynet vurderer, at det alene er Halsnæs Varme A/S (CVR nr. 33033575), der er part i sagen.

HØRING

Forsyningstilsynet sendte den 18. januar 2024 et udkast til afgørelse i partshøring hos Halsnæs Varme A/S. Tilsynet gav samme dag Dansk Fjernvarme mulighed for (uden partsbemærkelser i sagen) at afgive bemærkninger til afgørelsesudkastet, da sagen vurderedes at være af generel betydning for varmeforsyningssektoren.

HALSNÆS VARME A/S' HØRINGSSVAR

Halsnæs Varme A/S fremsendte den 4. marts 2024 høringssvar til udkastet til afgørelse, hvorfra hovedpunkterne er sammenfattet herunder.

1. Principalt finder Halsnæs Varme A/S, at udkastet på grund af hjemmelsmangel skal ændres, så unitordningen kan fastholdes uændret som en del af selskabets hovedvirksomhed. Hertil er bl.a. anført:
 - a) Der er ikke hjemmel til at ændre praksis, idet det faktiske og retlige grundlag er uændret.
 - b) Varmeforsyningsloven hindrer ikke, at fjernvarmeunits kan anses for omfattet af definitionen af et kollektivt varmforsyningsanlæg og af lovens prisregulering, idet fjernvarmeunits indgår som et led i levering af fjernvarme, og idet der ikke i definitionen er holdepunkter for en særlig fastsættelse af leveringsgrænsen.
 - c) Halsnæs Varmes A/S' indrettelseshensyn bør respekteres, hvis ikke der er andre hensyn, der vejer tungere.
2. Subsidiært finder Halsnæs Varme A/S, at udkastet skal ændres, så unitordningen kan fastholdes som en del af selskabets hovedvirksomhed, dog som en frivillig ordning. Hertil er bl.a. anført, at selskabet er indstillet på at ændre unitordningen med tilbagevirkende kraft, således at forbrugere, som allerede deltager i unitordningen, vil få mulighed for at melde sig ud.
3. Mere subsidiært finder Halsnæs Varme A/S, at udkastet skal ændres, så unitordningen, eventuelt som en frivillig ordning, kan fastholdes i alle forsyningsområder, som er udlagt til fjernvarme inden datoen for afgørelsens meddelelse. Hertil er bl.a. anført, at selskabet har indrettet sig i god tro til den gældende praksis og disponeret i tillid hertil med hensyn til investeringer m.v. i fjernvarmeudvidelsesprojekter, hvis økonomi i øvrigt afhænger af unitordningen.

DANSK FJERNVARMES HØRINGSSVAR

Udkastet til afgørelse blev drøftet med Dansk Fjernvarme på et møde den 7. februar 2024. Dansk Fjernvarme fremsendte derefter den 22. marts 2024 høringssvar til udkastet, hvorfra hovedpunkterne er sammenfattet herunder.

1. Dansk Fjernvarme anfører med hensyn til praksisændring bl.a., at:
 - a) En fast praksis kun kan ændres, hvis de forudsætninger, der har været afgørende for indholdet af den tidligere praksis, eller lovgivningen har ændret sig væsentligt, og som udgangspunkt kun fremadrettet.
 - b) Der må ved ændring af en fast praksis ikke være hensyn eller interesser, der vejer tungere end interessen i fastholde praksis.
2. Dansk Fjernvarme anfører med hensyn til omstilling fra naturgas- og oliefyr til fjernvarme bl.a., at:
 - a) Unitordninger har bidraget væsentligt til og været en forudsætning for fjernvarmeselskabers konverteringsprojekter.
 - b) Unitordninger er medvirkende til at nedbringe varmeprisen for alle fjernvarmekunder.
 - c) Kommunerne har medio 2022 fået til opgave at planlægge udfasning af gas- og oliefyr. Fjernvarmeselskaberne har i 2023 udmøntet kommunernes varmeplaner i konkrete konverteringsprojekter.
 - d) Fjernvarmeselskaber er underlagt forsyningsvirksomhedsdirektivet. Ved køb af fjernvarmeunits samt i forbindelse med montageydelsen gælder derfor reglerne

i udbudsloven. Ved udbud af indkøb af mange units samt montageydelse i et samlet udbud kan der opnås billige tilbud.

3. Dansk Fjernvarme anfører med hensyn til driftsoptimering og energibesparelser bl.a., at:
- a) Ensartede fjernvarmeunits medfører større mulighed for effektiv håndtering af vedligehold på anlæggene.
 - b) Fjernvarmeunits, som indgår i kollektiv varmeforsyning, har positive effekter for både anlægsinvesteringer ved udrulning af fjernvarme og ved optimering af driften primært som følge af bedre afkøling, herunder:
 - i. Lavere returtemperatur.
 - ii. Reduceret varmetab i fjernvarmenettet.
 - iii. Mindre behov for *flow* samt øget kapacitet i fjernvarmenettet.
 - iv. Færre omkostninger til at pumpe fjernvarmevandet rundt i fjernvarmenettet.
 - v. Bedre virkningsgrad på kondenserende anlæg og varmepumper.

FORSYNINGSTILSYNETS OVERORDNEDE BEMÆRKNINGER TIL HØRINGS-SVARENE

Høringssvarene giver i forhold til det udkast til, som blev sendt i høring, ikke anledning til at ændre afgørelsen i henseende til, at der ikke i varmepriserne kan indregnes udgifter i tilknytning til fjernvarmeunits i ejendomme, som Halsnæs Varme A/S forsyner med fjernvarme. Halsnæs Varme A/S' mere subsidiære tilkendegivelse giver imidlertid anledning til at ændre afgørelsen således, at overgangsperioden for de dispositioner, som Halsnæs Varme A/S' har foretaget inden afgørelsens meddelelse, udvides. Der henvises i øvrigt til uddybning i afsnittet vedrørende afgørelsens begrundelse. Der er herudover i afgørelsen foretaget en række redaktionelle justeringer m.v. i forhold til det udkast til, som blev sendt i høring.

RETSGRUNDLAG

VARMEFORSYNINGSLOVEN

Varmedeforsyningslovens § 2, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 2. februar 2024, indeholder følgende definition af kollektive varmeforsyningsanlæg:

§ 2. Ved kollektive varmeforsyningsanlæg forstås virksomhed, der driver følgende anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, jf. dog stk. 2:

- 1) Anlæg til produktion og fremføring af andre brændbare gasarter end naturgas.
- 2) Anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp fra kraft-varme-værker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, geotermiske anlæg m.v.
- 3) Fjernvarmeforsyningsanlæg, solvarmeanlæg, affaldsforbrændingsanlæg m.v., herunder varmepumper til kombineret produktion af varme og køling og kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder.
- 4) Blokvarmecentraler, herunder kraft-varme-centraler med en eleffekt på 25 MW eller derunder.

Af lovbemærkningerne til varmeforsyningslovens § 2, stk. 1, jf. lovforslag nr. 206 af 5. april 1979, fremgår bl.a. følgende:

I § 2 fastlægges, hvad der i lovens sammenhæng forstås ved kollektive varmeforsyningsanlæg. [...] kollektive varmeforsyningsanlæg omfatter alle anlæg, der er nødvendige for at transmittere

og distribuere opvarmet vand eller damp fra kraftvarmeværker, affaldsforbrændingsanlæg og industrivirksomheder, [...] fjernvarmeforsyningsanlæg samt blokvarmecentraler med en kapacitet på mere end 1 MJ/s medregnes til de kollektive varmeforsyningsanlæg. [...] Ved fjernvarmeforsyningsanlæg forstås de i dag almindeligt forekommende fjernvarmecentraler med tilhørende ledningsnet, som leverer varme til forskellige ejendomme med forskellige ejere.

Varmeforsyningslovens § 20 indeholder lovens prisreguleringsbestemmelser. Følgende fremgår af varmeforsyningslovens § 20, stk. 1:

§ 20 Kollektive varmeforsyningsanlæg, industrivirksomheder, kraftvarmeanlæg med en effekt over 25 MW samt geotermiske anlæg m.v. kan i priserne for levering til det indenlandske marked af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas med det formål at levere energi til bygnings opvarmning og forsyning med varmt vand indregne nødvendige udgifter til energi, lønninger og andre driftsomkostninger, efterforskning, administration og salg, omkostninger som følge af pålagte offentlige forpligtelser, herunder omkostninger til energispareaktiviteter efter §§ 28 a, 28 b og 29, samt finansieringsudgifter ved fremmedkapital, herunder ved et statsfinansieret lån, og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne, jf. dog stk. 7-19 og §§ 20 b, 20 c og 20 e. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på levering af opvarmet vand til andre formål fra et centralt kraft-varme-anlæg, jf. § 10, stk. 6, i lov om elforsyning. 1. pkt. finder ikke anvendelse på virksomheder, der leverer overskudsvarme, hvor anlægget, der udnytter og leverer overskudsvarme, har en kapacitet på under 0,25 MW.

Varmeforsyningslovens § 21, stk. 4, regulerer Forsyningstilsynets indgrebsbeføjelser på varmeområdet. Følgende fremgår af varmeforsyningslovens § 21, stk. 4:

§ 21. [...]

Stk. 4. Finder Forsyningstilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 b eller 20 c, § 28 b, stk. 4, eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling på anlæg med forenet produktion eller betingelser, jf. dog stk. 6 og 7. 1. pkt. finder ikke anvendelse på virksomheder for overskudsvarme, der er omfattet af regler udstedt i medfør af § 20, stk. 19.

Af lovbemærkningerne til varmeforsyningslovens kapitel 6 (nuværende kapitel 4) (lovforslag som fremsat nr. 206 af 5. april 1979) fremgår bl.a. følgende:

[...] Efter loven om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsning kan monopoltilsynet gribe ind overfor priser, som private erhvervsvirksomheder og lignende fastsætter på områder, hvor konkurrencen er begrænset. [...]

PRAKSIS

Det tidligere Energitilsynet afgav den 29. november 2010, j. nr. 4/0920-8901-0559, en tilkendegivelse, hvoraf følgende bl.a. fremgår:

[...] Hvad angår betaling for de interne installationer har VEKS foreslået, at flytte leveringsgrænsen i det konverterede område til den sekundære side af varmevekslerne. Dette spørgsmål har ikke været forelagt Energitilsynet, men sekretariatet har i en vejledende udtalelse fundet, at en sådan ændring af leveringsgrænsen, efter sekretariatets foreløbige vurdering ikke kan betragtes som urimelig. Begrundelsen herfor er, at forsyningens drift dermed optimeres, og mulighederne for vedligeholdelse af varmevekslerne lettes, da varmevekslerne er ens, hvilket er til gavn for samtlige forbrugere.

[...] Sekretariatet udtalte vejledende, at en ændring af Sønderborg Fjernvarmes leveringsbetingelser som medførte, at grænsen blev flyttet til sekundærsiden af varmeveksleren, efter sekretariatets opfattelse ikke kunne betragtes som urimelig i henhold til varmeforsyningslovens § 21, stk. 4.

Sekretariatet lagde i sin vejledende udtalelse vægt på, at forslaget til ændring af leveringsgrænsen, udover at tilskynde til tilslutning af nye forbrugere, ville bevirke, at varmevekslerne bliver ens, hvilket vil optimere driften, ligesom fjernvarmeværket som led i den løbende vedligeholdelse kan sikre, at varmevekslerne ikke kalker til. Såvel den øgede tilslutning som den optimerede drift vil være en fordel for samtlige forbrugere.

[...] Sekretariatet har afgivet en vejledende udtalelse om spørgsmålet i en besvarelse til Sønderborg Fjernvarme, som ønskede at flytte leveringsgrænsen, således at forbrugernes varmevekslere fremover ejes af fjernvarmeværket og udgør en del af det kollektive forsyningsnet.

Baggrunden for ønsket var dels at tilskynde til tilslutning af nye forbrugere, idet forbrugers udgift til tilslutning bliver formindsket, dels at optimere forsyningens drift.

I den vejledende udtalelse vurderede sekretariatet, at en ændring af leveringsbetingelserne som medfører, at grænsen flyttes til sekundærsiden af varmeveksleren, således varmevekslerne dermed betales og ejes af forsyningsselskabet og indgår i det kollektive forsyningsnet, ikke kan betragtes som urimelig i henhold til varmeforsyningslovens § 21, stk. 4.

Efter ændringen af leveringsgrænsen vil udgifterne til nedtagning af gas-kedler og installation af varmevekslere være en anlægsomkostning, og dermed en indregningsberettiget omkostning i henhold til varmeforsyningslovens § 20, stk. 2, jf. afskrivningsbekendtgørelsens § 2.

Omkostningen ville kunne indregnes i VEKS' samlede generelle tarif overfor samtlige forbrugere, hvis VEKS ikke havde valgt at prisdifferentiere. VEKS har imidlertid valgt at prisdifferentiere, og dermed må anlægsomkostningerne til dækning af varmeveksler mv. betragtes som en del af omkostningerne ved projektforslaget for det konverterede område, og ønsker at indregne omkostningen i Bidrag 3.

Sekretariatet vurderer på denne baggrund, at VEKS' forslag om ændring af leveringsgrænsen, således at varmevekslerne hos de konverterede kunder indgår som et led i det kollektive forsyningsnet, og i forlængelse heraf indregne disse anlægsomkostninger i Bidrag 3 ikke kan betragtes som urimeligt i henhold til varmeforsyningsloven § 21, stk. 4. [...]

SIDEORDNET AKTIVITET OG TILKNYTTET VIRKSOMHED

SIDEORDNET AKTIVITET (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHED UDEN KOMMUNAL DELTAGELSE)

Varmedeforsyningsloven regulerer ikke, hvilke ydelser varmeforsyningsvirksomheder uden kommunal deltagelse kan levere udover opvarmet vand m.v. Af lovforslag L 121 fremsat 29. januar 2014, s. 12, fremgår dog bl.a. følgende om sideordnet aktivitet:

Det er ikke udtrykkeligt reguleret i varmeforsyningsloven hvilke aktiviteter, der kan udøves i samme juridiske enhed som et kollektivt varmeforsyningsanlæg. Efter Energitilsynets praksis kan sideordnede aktiviteter med en nær tilknytning til varmebeholdning og levering af varmt brugsvand udøves i varmeforsyningsvirksomheden på vilkår af, at der er en regnskabsmæssig adskillelse. Af hensyn til beskyttelse af forbrugere fortolkes begrebet "nærtstående sideordnet aktivitet" i forhold til prisreguleringen indskrænkende, da der trods regnskabsmæssig adskillelse fortsat er en vis risiko for økonomisk belastning af forbrugere ved at drive andre aktiviteter i samme juridiske enhed som det kollektive varmeforsyningsanlæg. Aktiviteter, der ikke har en naturlig sammenhæng med varmeaktiviteten skal derfor efter Energitilsynets praksis udskilles i et særligt selskab.

Det daværende Gas- og Varmeprisudvalg tog i en afgørelse fra 1998, j.nr. 2-5-792, stilling til spørgsmålet om, hvorvidt varmeforsyningsvirksomheder i overensstemmelse med varmeforsyningsloven som sideordnet aktivitet kunne tilbyde at foretage installation af varmtvandsbeholdere i private hjem i forbindelse med tilslutning til et fjernvarmeværk. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

Varmedforsyningsloven tager som udgangspunkt alene stilling til hvilke omkostninger, der kan indregnes i priserne, men berører ikke spørgsmålet om hvilke aktiviteter et værk i øvrigt - udover at producere varme - kan give sig i kast med, og udgangspunktet må være, at i hvert fald aktiviteter, der har en vis naturlig tilknytning til selve varmeproduktionen, må være tilladt. Uanset at varmedforsyningsloven ikke på samme måde som elforsyningsloven tager stilling til en situation, som den foreliggende, findes der således umiddelbart ikke at kunne rettes indvendinger imod, at et varmedværk foretager andre aktiviteter, og der samtidig åbnes mulighed for at varmedværket udnytter den særlige ekspertise, som værket sidder inde med. En forudsætning for, at den sideordnede aktivitet kan betragtes som værende ikke urimelig i varmedforsyningslovens forstand, må være at aktiviteten ikke belaster hovedaktiviteten, og de økonomiske forhold vedrørende den sideordnede aktivitet må være gennemskuelige og der må ikke finde regnskabsmæssig sammenblanding sted blandt de 2 aktiviteter.

Af pkt. 6.6.3 i Forsyningstilsynets vejledning nr. 10275 af 1. december 2018 om anmeldelse af budget og priseftervisning fremgår bl.a. følgende om sideordnet aktivitet:

Hvis virksomhedens vedtægter ikke forhindrer det, kan virksomheden derfor have sideordnede aktiviteter under følgende forudsætninger:

- Den sideordnede aktivitet skal have en vis naturlig sammenhæng med varmedforsyningsvirksomheden.
- Den sideordnede aktivitet må ikke økonomisk belaste hovedaktiviteten.
- De økonomiske forhold skal være gennemskuelige.
- Der skal som minimum være regnskabsmæssig adskillelse mellem hovedaktiviteten og den sideordnede aktivitet.
- Eventuelle udgifter, som virksomheden har i forbindelse med, at de(n) sideordnede aktivitet(er) bliver udført, skal dækkes ved indtægter fra de(n) sideordnede aktivitet(er).

TILKNYTTET VIRKSOMHED (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHED MED KOMMUNAL DELTAGELSE)

Kommuners mulighed for at varetage eller deltage i tilknyttet virksomhed er reguleret i varmedforsyningslovens § 2 f. § 2 f har følgende ordlyd:

§ 2 f En kommune, der varetager eller deltager i virksomhed nævnt i § 2 b, kan varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning hertil.

Stk. 2. Den tilknyttede virksomhed skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Tilknyttet virksomhed kan udøves i samme selskab som virksomhed nævnt i § 2 b, hvis

- 1) den tilknyttede virksomheds samlede nettoomsætning udgør mindre end 10 pct. af selskabets udgifter og omkostninger, jf. § 20, stk. 1, til virksomhed nævnt i § 2 b, hvorved der tages udgangspunkt i gennemsnittet af disse udgifter og omkostninger over de seneste 3 år,
- 2) den tilknyttede virksomheds samlede nettoomsætning ikke overstiger 10 mio. kr. og
- 3) den tilknyttede virksomhed holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhed nævnt i § 2 b.

Stk. 4. En kommune kan ikke yde tilskud til eller stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af stk. 1.

Stk. 5. En kommunal virksomheds produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand anses ikke for tilknyttet aktivitet, men som en del af hovedvirksomheden. Det samme gælder servicefunktioner. Virksomhed omfattet af 1. pkt. og servicefunktioner kan udskilles i et særskilt selskab, hvis levering af disse funktioner til en virksomhed nævnt i § 2 b sker i overensstemmelse med §§ 20 og 20 b, jf. § 20 c.

Stk. 6. Beløbsgrænsen på 10 mio. kr. nævnt i stk. 3, nr. 2, reguleres hvert år pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt den af finansministeren bekendtgjorte tilpasningsprocent for det pågældende finansår efter lov om en satsreguleringsprocent. De således regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

Varmedforsyningsloven indeholder i § 2 g, stk. 1, følgende bemyndigelse i tilknytning til bl.a. lovens § 2 f:

§ 2 g. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterierne i §§ 2 b-2 f for kommuners varetagelse af varmemforsyningsvirksomhed og hertil tilknyttet virksomhed og for garantistillelse.

Bemyndigelsen i varmemforsyningslovens § 2 g, stk. 1, er med hensyn til tilknyttet virksomhed udmøntet i Energistyrelsens bekendtgørelse nr. 795 af 2. juni 2022 om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter varmemforsyningsloven. Bekendtgørelsens §§ 1 og 2 indeholder følgende regler om tilknyttet virksomhed:

§ 1. En kommune kan deltage i anden virksomhed, jf. § 2 f, stk. 1, i lov om varmemforsyning, til virksomhed, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, hvis betingelserne i § 2 f, stk. 1 og 2, i lov om varmemforsyning, og stk. 3 er opfyldt.

Stk. 2. Ved nær tilknytning forstås en naturlig og snæver sammenhæng mellem virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, og den deraf udspringende tilknyttede virksomhed.

Stk. 3. Betingelserne for deltagelse er:

- 1) Den tilknyttede virksomhed skal udspringe af virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning.
- 2) Virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, skal være reel og ikke en aktivitet, som blot udøves for at kunne udøve den tilknyttede aktivitet.
- 3) Den tilknyttede virksomhed skal have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, og må som udgangspunkt ikke overstige halvdelen af omsætningen for denne.

§ 2. En kommune kan, under iagttagelse af betingelserne i § 1, blandt andet deltage i følgende tilknyttede virksomhed til virksomhed, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning:

- 1) Udnyttelse, uden væsentlig bearbejdning, af overskuds- og biprodukter fra produktionen i virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning.
- 2) Udnyttelse af uudnyttet overskudskapacitet i virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning.
- 3) Udnyttelse af særlig viden opstået i forbindelse med virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning.
- 4) Accessorisk virksomhed til virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, herunder aktiviteter, som fremmer tilslutningen til kollektiv varmemforsyning, og energispareaktiviteter i henhold til § 28 b eller § 29, stk. 1, nr. 1, i lov om varmemforsyning, i det omfang aktiviteterne ikke kan indregnes i varmeprisen.
- 5) CO₂-fangstvirksomhed i forbindelse med varmeproduktions- og kraftvarmeproduktionsanlæg omfattet af egen virksomhed, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, herunder etablering af anlæg til opsamling, oprensning og komprimering af CO₂ samt nødvendig infrastruktur i forbindelse hermed.
- 6) Forsknings-, udviklings-, og demonstrationsvirksomhed vedrørende virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, herunder salg m.v. af rettigheder fra udvikling og forskning.
- 7) Energirådgivning i udlandet vedrørende virksomheden, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning.
- 8) Serviceopgaver for andre virksomheder omfattet af § 2, stk. 1, i lov om varmemforsyning, vedrørende virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, i lov om varmemforsyning.

FORSYNINGSTILSYNETS BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN

AFGØRELSE OM INDREGNING AF UDgifter I TILKNYTning TIL EN FJERNVARMEUNIT

Sagen drejer sig om, hvorvidt Halsnæs Varme A/S' i varmepriserne kan indregne udgifter i tilknytning til en fjernvarmeunit, som Halsnæs Varme A/S som en del af varmeleveringen stiller til rådighed for ejendomme, som selskabet forsyner med fjernvarme.

Indledningsvis bemærkes, at Forsyningstilsynet har noteret sig det tidligere Energitilsyns tilkendegivelser, bl.a. til VEKS af 29. november 2010, om, at det ikke vil være uretmæssigt at ændre grænsen for levering af fjernvarme til efter varmeveksleren (svarer til en fjernvarmeunit), med den konsekvens at der er indregningsadgang i varmepriserne for så vidt angår nødvendige omkostninger hertil.

Der ses dog ikke i det tidligere Energitilsyns tilkendegivelse at have indgået en vurdering af definitionen af et kollektivt varmforsyningsanlæg i varmforsyningslovens § 2, stk. 1. Forsyningstilsynet finder, at definitionens forståelse og rækkevidde har betydning for vurderingen af, hvorvidt udgifter i tilknytning til en fjernvarmeunit kan være omfattet af de udgifter, som varmforsyningsvirksomheder kan indregne i varmeprisen efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1.

Ifølge definitionen i varmforsyningslovens § 2, stk. 1, omfatter kollektive varmforsyningsanlæg en række forskellige anlæg, der har til formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand.

Det fremgår af lovbemærkningerne til varmforsyningslovens § 2, stk. 1, bl.a., at kollektive varmforsyningsanlæg omfatter anlæg, der er nødvendige for at transmittere og distribuere opvarmet vand eller damp fra forskellige typer af værker, anlæg m.v. Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at der ved fjernvarmforsyningsanlæg forstås fjernvarmecentraler med tilhørende ledningsnet, som leverer varme til forskellige ejendomme med forskellige ejere.

Efter Forsyningstilsynets vurdering er der hverken i ordlyden af varmforsyningslovens § 2, stk. 1, eller i forarbejderne hertil holdepunkter for, at definitionen af et kollektivt varmforsyningsanlæg kan omfatte virksomhed med det formål at indkøbe, eje, installere og vedligeholde fjernvarmeunits i ejendomme, som et kollektivt varmforsyningsanlæg forsyner med fjernvarme. Kollektive varmforsyningsanlægs formål er efter en naturlig forståelse af bestemmelsens ordlyd og dennes forarbejder afgrænset til at omfatte virksomhed, som vedrører *levering, transivering og distribuering af varme/energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand*, ligesom et fjernvarmforsyningsanlæg efter lovbemærkningerne udtrykkeligt er afgrænset til at omfatte *den centrale varmeproduktionsenhed med det tilhørende ledningsnet*.

Adgangen til at indregne udgifter efter varmforsyningslovens § 20 forudsætter, at udgiften vedrører bl.a. kollektive varmforsyningsanlæg, jf. herved definitionen i varmforsyningslovens § 2, stk. 1. For udgifter til virksomhed, der ikke kan anses for at være omfattet definitionen af kollektive varmforsyningsanlæg, vil denne grundlæggende forudsætning ikke være opfyldt.

Forsyningstilsynet finder allerede af denne grund – dvs. at en fjernvarmeunit ikke kan anses for omfattet af definitionen af et kollektivt varmforsyningsanlæg i varmforsyningslovens § 2, stk. 1 – at udgifter i tilknytning til en sådan fjernvarmeunit ikke er omfattet af de udgifter, som Halsnæs Varme A/S kan indregne i varmeprisen efter varmforsyningslovens § 20.

Halsnæs Varme A/S forsyner (som andre varmforsyningsvirksomheder) eksklusivt et afgrænset område. Det er ikke muligt for varmekunderne i området at vælge en anden

kollektiv varmforsyningsvirksomhed. Halsnæs Varme A/S har dermed en monopolstilling på sin del af fjernvarmemarkedet. Idet det omvendt ikke er en reel mulighed at etablere konkurrerende kollektiv varmforsyning i området, er en sådan konkurrencebegrænsning en nødvendighed givet de særlige karakteristika, der knytter sig til fjernvarmforsyning. Der er således tale om et naturligt monopol.

Af lovbemærkningerne til varmforsyningslovens kapitel 4, herunder prisreguleringen i lovens § 20, stk. 1, fremgår, at der kan gribes ind over for virksomheder, der – som i det foreliggende tilfælde – fastsætter priser på et marked med begrænset konkurrence.

Der er efter Forsyningstilsynets vurdering ingen holdepunkter for, at varmforsyningslovens prisregulering i § 20, stk. 1, skulle kunne strækkes ud over, hvad lovens formål i øvrigt tilsiger.

Forsyningstilsynet vurderer, at virksomhed, som indbefatter at indkøbe, eje, installere og vedligeholde fjernvarmeunits i ejendomme, som et kollektivt varmforsyningsanlæg forsyner med fjernvarme, ikke kan betragtes som en del af en varmforsyningsvirksomheds naturlige monopol. Til sådanne ydelser knytter der sig ikke de særlige karakteristika, som gør sig gældende for den egentlige fjernvarmforsyning. Konkurrencebegrænsning/monopolstilling kan således ikke betragtes som værende en nødvendighed i relation til sådanne ydelser, der både i det hele og hver for sig kan udbydes i et fuldt konkurrenceudsat marked. Forsyningstilsynet finder også af denne grund, at udgifter i tilknytning til fjernvarmeunits i ejendomme, som Halsnæs Varme A/S forsyner med fjernvarme, ikke er omfattet af de udgifter, som Halsnæs Varme A/S kan indregne i varmeprisen efter varmforsyningslovens § 20.

Høringssvarenes tilkendegivelser med hensyn til forståelsen og rækkevidden af varmforsyningslovens definition af begrebet kollektivt varmforsyningsanlæg og lovens prisregulering kan ikke føre til et andet resultat af afgørelsen. Det er af de allerede anførte grunde Forsyningstilsynets vurdering, at fjernvarmeunits ikke inden for rammerne af det eksisterende regelgrundlag kan anses for at indgå som et led i levering af fjernvarme. Høringssvarene giver således ikke Forsyningstilsynets anledning til en ændret vurdering med hensyn til, at der hverken i ordlyden af varmforsyningslovens § 2, stk. 1, eller i forarbejderne hertil er holdepunkter for, at definitionen af et kollektivt varmforsyningsanlæg kan omfatte virksomhed, som har til formål at indkøbe, eje, installere og vedligeholde fjernvarmeunits.

Høringssvarenes tilkendegivelser med hensyn til praksisændring kan ikke føre til et andet resultat af afgørelsen. Som det fremgår af begrundelsen, lægges der vægt på, at der ved etablering af den eksisterende praksis ikke indgik en vurdering af, hvilken betydning definitionen af et kollektivt varmforsyningsanlæg i varmforsyningslovens § 2, stk. 1, burde have. På den baggrund er det Forsyningstilsynets vurdering, at den eksisterende praksis hviler på et grundlag, som ikke havde fornøden hjemmel inden for rammerne af det eksisterende regelgrundlag, og at denne hjemmelsmangel indebærer, at selv en fast administrativ praksis kan og skal ændres. Forsyningstilsynet bemærker hertil, at afgørelsens ændring af praksis kun sker fremadrettet, jf. herved den overgangsperiode som afgørelsen indeholder med hensyn til Halsnæs Varme A/S' dispositioner inden afgørelsens meddelelse. Forsyningstilsynet bemærker endelig, at der efter

Forsyningstilsynets vurdering er hensyn og interesser, der vejer tungere end interessen i fastholde praksis fremadrettet, jf. herved begrundelsens afsnit vedrørende varmeforsyningsvirksomheders naturlige monopoler.

Forsyningstilsynet finder ikke, at det kan føre til en anden afgørelse, at en fjernvarmeunitordning eventuelt kan stimulere til, at flere ønsker at tilslutte sig fjernvarme, hvis en sådan ordning – således som det i sagen er anført af Halsnæs Varme A/S – drives af kollektive varmeforsyningsanlæg. Af de oven for anførte grunde, dvs. på baggrund af rækkevidden af det eksisterende regelgrundlag, er dette Forsyningstilsynets vurdering, uanset hvilke fordele en sådan organisering af en fjernvarmeunitordning potentielt måtte rumme for den enkelte varmekunde og/eller det kollektive varmeforsyningsanlæg.

Forsyningstilsynet har noteret sig høringssvarenes tilkendegivelser med hensyn til omstilling fra naturgas- og olie fyr til fjernvarme og i henseende til fjernvarmeunitordningers betydning for driftsoptimering og energibesparelser. Som det fremgår, indgik lignende tilkendegivelser i Halsnæs Varme A/S' indledende bemærkninger i anledning af den klage, som dannede baggrund for sagen. Forsyningstilsynet finder af de grunde, som allerede er anført i begrundelsen, dvs. rækkevidden af det eksisterende regelgrundlag, ikke, at de pågældende tilkendegivelser kan føre til et andet resultat.

VEDR. EKSISTERENDE AFTALER OM EN FJERNVARMEUNITORDNING OG PROJEKTEREDE FJERNVARMEUNITORDNINGER

Som tidligere omtalt har det tidligere Energitilsyn afgivet tilkendegivelser, hvorefter det ikke kunne betragtes som urimeligt i henhold til varmeforsyningslovens § 21, stk. 4, at en varmeforsyningsvirksomhed indregner anlægsomkostninger til varmeunits.

Det er Forsyningstilsynets vurdering, at det tidligere Energitilsyns tilkendegivelser er begunstigende forvaltningsakter, som har givet Halsnæs Varme A/S (og i øvrigt under tilsvarende omstændigheder også andre varmeforsyningsvirksomheder) en berettiget forventning om, at selskabet inden for varmeforsyningslovgivningens rammer kunne etablere en fjernvarmeunitordning som i den foreliggende sag. Forsyningstilsynet vurderer henset hertil, og til den medgåede tid i hvilken det tidligere Energitilsyns tilkendegivelser har haft virkning, at Halsnæs Varme A/S har været i god tro herom.

Henset til, at afgørelsen er udtryk for en ændring af en bestående praksis, som har eksisteret i en længere årrække, og som Halsnæs Varme A/S som nævnt i god tro har indrettet sig efter og disponeret i tillid til, finder Forsyningstilsynet, at der bør være en overgangsperiode for dispositioner, som Halsnæs Varme A/S' inden afgørelsens meddelelse har foretaget med hensyn til etablering af fjernvarmeunitordninger. Afgørelsen gælder på denne baggrund ikke for allerede indgåede aftaler om fjernvarmeunitordninger. Afgørelsen gælder endvidere ikke for etablering af fjernvarmeunitordninger i forbindelse med fjernvarmeprojekter i Halsnæs Varme A/S' leveringsområde, som er godkendt af kommunalbestyrelsen inden afgørelsens meddelelse. For sidstnævntes vedkommende, dvs. med hensyn til etablering af nye fjernvarmeunitordninger i forbindelse med ikke fuldt udrullede, men dog godkendte fjernvarmeprojekter, finder Forsyningstilsynet, at også Halsnæs Kommune må antages i god tro at have indrettet sig efter og disponeret i tillid til den bestående praksis. I disse tilfælde finder Forsyningstilsynet

dog, at sådanne nye aftaler alene skal kunnen indgås med varmekunder, såfremt der for kunderne er tale om frivillige ordninger, jf. herved også det anførte i Halsnæs Varme A/S' eget høringssvar. Forsyningstilsynet finder i denne henseende, at der herved skabes en balance, som på den ene side tilgodeser hensynet til de dispositioner, som Halsnæs Varme A/S' og Halsnæs Kommune allerede har foretaget, og som på den anden side sikrer overensstemmelse med afgørelsen i øvrigt og begrundelserne herfor.

VEJLEDENDE UDDTALELSE OM FJERNVARMEUNITYDELSER SOM SIDEORDNET AKTIVITET ELLER TILKNYTTET VIRKSOMHED

Forsyningstilsynet giver ikke forhåndsbesked om udfaldet af eventuelt kommende sager. Tilsynet yder heller ikke rådgivning eller responderende virksomhed. Tilsynet kan dog i særlige situationer vælge at udtale sig vejledende om spørgsmål af generel og bred interesse for varmemforsyningssektoren.

I lyset af denne sags generelle betydning for varmemforsyningssektoren findes det hensigtsmæssigt at supplere afgørelsen med vejledende bemærkninger om varmemforsyningsvirksomheders mulighed for at indkøbe, eje, installere og vedligeholde fjernvarmeunits som enten sideordnet aktivitet (varmemforsyningsvirksomhed uden kommunal deltagelse) eller som tilknyttet virksomhed (varmemforsyningsvirksomhed med kommunal deltagelse).

FJERNVARMEUNITYDELSER SOM SIDEORDNET AKTIVITET (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHED UDEN KOMMUNAL DELTAGELSE)

Som omtalt i afsnittet om retsgrundlag oven for er det antaget, at varmemforsyningsloven ikke afskærer varmemforsyningsvirksomheder fra at have sideordnet aktivitet. Kriterierne herfor er opsummeret i pkt. 6.6.3 i Forsyningstilsynets vejledning nr. 10275 af 1. december 2018 om anmeldelse af budget og priseftervisning:

1. Den sideordnede aktivitet skal have en vis naturlig sammenhæng med varmemforsyningsvirksomheden.
2. Den sideordnede aktivitet må ikke økonomisk belaste hovedaktiviteten.
3. De økonomiske forhold skal være gennemskuelige.
4. Der skal som minimum være regnskabsmæssig adskillelse mellem hovedaktiviteten og den sideordnede aktivitet.
5. Eventuelle udgifter, som virksomheden har i forbindelse med, at de(n) sideordnede aktivitet(er) bliver udført, skal dækkes ved indtægter fra de(n) sideordnede aktivitet(er).

Ad 1. Forsyningstilsynet finder, at installation, drift, vedligehold m.v. af fjernvarmeunits har en sådan naturlig og nær tilknytning til varmemforsyningsvirksomheders hovedaktivitet (varmeproduktionen), herunder til den særlige ekspertise og *know-how*, som varmemforsyningsvirksomheder op- og udøver i den forbindelse, at sådanne fjernvarmeunitydelser kan udøves som sideordnet aktivitet til hovedaktiviteten, forudsat at de øvrige kriterier i punkt 2-5 er opfyldt. Tilsynet finder herved, at fjernvarmeunitydelser af den omhandlede karakter ikke adskiller sig principielt fra installation af varmtvandsbe-

holdere i private hjem, som var genstanden for det daværende Gas- og Varmeprisudvalgs afgørelse fra 1998, j.nr. 2-5-792, jf. omtalen heraf i afsnittet om retsgrundlag. Det daværende Gas- og Varmeprisudvalgs afgørelse fra 1998 var i udgangspunktet afgrænset til at angå installation af varmtvandsbeholdere i forbindelse med tilslutning til et fjernvarmeværk. Tilsynet finder imidlertid ikke afgørende holdepunkter for at tillægge denne afgrænsning særskilt betydning, jf. dog det anførte under ad 2 herunder.

Ad 2. Markedet for fjernvarmeunitydelser må antages at være relativt konkurrencepræget, hvilket øger varmeforsyningsvirksomheders økonomiske risiko ved at tilbyde fjernvarmeunitydelser. Forsyningstilsynet finder imidlertid, at det ikke kan udelukkes, at varmeforsyningsvirksomheders økonomiske risiko ved installation, drift, vedligehold m.v. af fjernvarmeunits vil kunne begrænses tilstrækkeligt som følge af de øvrige kriterier i punkt 3-5. Fjernvarmeunitydelser vil dog med fordel kunne begrænses til at udgøre en mindre del af omsætningen af en varmeforsyningsvirksomheds hovedaktivitet. Ligeledes kan den generelle markedssituation med fordel indgå i varmeforsyningsvirksomhedens overvejelser om at udbyde fjernvarmeunitydelser som sideordnet aktivitet. Endelig kan det ligeledes med fordel indgå i varmeforsyningsvirksomhedens overvejelser, om udbud af fjernvarmeunitydelser som sideordnet aktivitet alene bør have begrænset varighed, eksempelvis som led i tidsbegrænsede kampagner med henblik på hvervning af nye kunder.

Ad 3. Varmevirksomheden kan med fordel gøre en fjernvarmeunitordnings økonomiske bindinger tydelige for varmekunderne, herunder størrelsen af løbende ydelse, udtrædelsesgebyr og andre lignende konsekvenser. Varmevirksomheden kan ligeledes med fordel navnlig gøre det tydeligt, at fjernvarmeunitydelser er frivillige ordninger for varmekunderne, og at varmekunder, som ønsker dette, har mulighed for at vælge at modtage fjernvarmeunitydelser fra anden side.

Ad 4-5. Kriteriet om regnskabsmæssig adskillelse mellem hovedaktivitet og sideordnet aktivitet tilsigter at understøtte betingelsen om gennemskuelighed. Betingelsen om, at udgifter fra sideordnet aktivitet skal dækkes ved indtægter fra aktiviteten indebærer, at et eventuelt overskud fra fjernvarmeunitydelser skal komme varmekunderne til gode, mens et eventuelt underskud ikke kan pålægges varmekunderne.

FJERNVARMEUNITYDELSER SOM TILKNYTTET VIRKSOMHED (VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHEDER MED KOMMUNAL DELTAGELSE)

Som omtalt i afsnittet om retsgrundlag oven for er betingelserne for, at kommuner, der varetager eller deltager i varmeforsyningsvirksomhed, kan varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning hertil, udtrykkeligt reguleret i varmeforsyningslovens § 2 f og §§ 1 og 2 i Energistyrelsens bekendtgørelse nr. 795 af 2. juni 2022 om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter varmeforsyningsloven.

Det er på den anførte baggrund kommunalbestyrelsernes kompetence at træffe beslutning om, hvorvidt en kommune skal varetage eller deltage i anden virksomhed med nær tilknytning til varmeforsyningsvirksomhed, som kommunen varetager eller deltager i, og i givet fald at foretage en vurdering af, i hvilket omfang den pågældende tilknyt-

tede virksomhed – eksempelvis som i det foreliggende tilfælde installation, drift, vedligehold m.v. af fjernvarmeunits – falder inden for de rammer, der følger af varmeforsyningslovens § 2 f og §§ 1 og 2 i bekendtgørelse nr. 795.

ORIENTERING OM OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSE

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Forsyningstilsynets afgørelsesdatabase www.afg.forsyningstilsynet.dk.

KLAGEVEJLEDNING

Der er mulighed for at klage til Energiklagenævnet over Forsyningstilsynets afgørelse.

Klagen skal være indgivet skriftligt til Energiklagenævnet inden 4 uger efter, at Forsyningstilsynets afgørelse er meddelt.

Klagen kan indgives til Energiklagenævnet i Nævnenes Hus gennem klageportalen på kpo.naevneneshus.dk. Alternativt kan klagen indgives pr. e-mail til ekn@naevneneshus.dk eller pr. post til Energiklagenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg.

Yderligere vejledning om klage fremgår på Energiklagenævnets hjemmeside www.ekn.dk eller kontakt Energiklagenævnet på tlf.: 72 40 56 00.

Reglerne om klage fremgår af § 26 i varmeforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 2. februar 2024.

Med venlig hilsen

Henriette Bytoft Flügge
Kontorchef
Tlf +45 41714317
hebf@forsyningstilsynet.dk